
For enkelt om barne- og ungdomspsykiatri

ANMELDELSER

KRISTIN ROMVIG ØVERGAARD

Spesialist i barne- og ungdomspsykiatri, forsker ved
Oslo universitetssykehus

Pål Henriksen

Barne- og ungdomspsykiatri

En enkel introduksjon. 212 s, ill. Bergen: Fagbokforlaget, 2022. Pris NOK 359

ISBN 978-82-450-3527-8

Barne- og ungdomspsykiater Pål Henriksens ambisiøse mål med denne boken er «å gjøre verden til et bedre sted å leve for barn og unge». Han tar sikte på å gi lærere, barnevernsansatte, helse- og sosialfagsstudenter og andre interesserte en enkel innføring i barne- og ungdomspsykiatri.

Boken består av tre deler, der første del omhandler organisering, lovverk og diagnostisering. I andre del defineres noen valgte begreper (som følelser/følelsesregulering og tilknytning), mens diagnoser i feltet blir

gjennomgått i den siste delen. Enkelte delkapitler inneholder andre temaer som seksualitet, skolefravær og kronisk utmattelsessyndrom (ME). Her presenteres pasienthistorier, hovedsakelig om ungdom med vansker som ofte forstås ut fra familieproblemer.

For dem som ønsker kjennskap til barne- og ungdomspsykiatriens organisering, gir bokens første del en rask oversikt. Forfatteren beskriver diagnostisering av psykiske lidelser på seks akser i henhold til den europeiske diagnosemanualen (ICD-10). Akse 1-diagnosene barneautisme og Aspergers syndrom er her blitt feilklassifisert til akse 2 (spesifikke utviklingsforstyrrelser). Om akse 5, avvikende psykososiale forhold, står det at her «skjuler seg ofte årsaken til de problemene barnet har». Dermed legges tonen for resten av boken. Forfatteren belyser, med noen unntak, barne- og ungdomspsykiatrien ut fra tilknytningsteori og at psykiske vansker skyldes psykososiale forhold. Valg av perspektiv burde ha blitt tydeliggjort allerede i innledningen.

I den tredje og mest omfattende delen varierer delkapitlene i struktur. Noen innledes med beskrivelser fra ICD-10, mens andre omtales mer fritt. ADHD beskrives som en «utelukkelsesdiagnose», der andre diagnoser altså må være utelukket først. Selv om det er viktig å undersøke om ADHD-symptomer kan forklares av andre grunner, er dette et eksempel på en forenkling det ikke er vitenskapelig eller klinisk belegg for. Det som knapt omtales, er samtidig forekomst av flere diagnoser, som er det vanligste for barn og unge med psykiske lidelser.

Forfatteren gjør i introduksjonen et poeng av at det er få referanser i boken. Det stemmer, og dette gjør det uklart hva som er forfatterens meninger og hva det er vitenskapelig støtte for. I et lærebokformat er dette en klar mangel. Dessverre blir denne boken derfor for enkel om et så komplekst felt som barne- og ungdomspsykiatri.

Publisert: 21. november 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.0499
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 15. februar 2026.